

Alberta Parayre García

A alguns els pot semblar que els voluntaris van sorgir l'any 1992 arran de les Olimpíades de Barcelona, i és cert que va ser aleshores quan més se'n va parlar, però ja hi havia associacions de voluntaris que treballaven des de feia molts anys: "L'Associació de Voluntaris de l'Hospital de Sant Joan de Déu data aproximadament de fa trenta anys", explica la seva coordinadora, la senyora Alberta Parayre, "però en fa més de cinc-cents que el voluntariat existeix dins l'orde de Sant Joan de Déu." Les tasques que han fet històricament els voluntaris, però, és evident que han anat canviant al llarg del temps: "En aquest

moment, el voluntari no fa mai la feina d'un professional, perquè nosaltres entenem que el voluntari ha de col·laborar, però no ha de ser mai mà d'obra gratuïta. El que hem de fer és precisament omplir buits que a vegades es produeixen o les tasques d'acompanyament, i per entendre quin tipus de tasques portem a terme penso que el més important és comprendre quina és la filosofia del nostre centre."

Sant Joan de Déu és un hospital catòlic maternoinfantil que té 365 llits i que acull dones i des de nadons fins a adolescents: "Els nens ingressen sempre acompanyats d'un familiar, perquè és obligació de la família que el nen no estigui mai sol, però també sabem que aquella mare, aquell pare o aquell avi que està amb el nen no pot ni deixar-lo un moment per anar a dutxar-se o a estirar les cames. D'aquesta manera, els voluntaris vam començar a fer suplències de familiars, i hem arribat a ser una necessitat vital per a l'hospital." Una persona gran necessita companyia, però un nen no pot estar sol ni un moment: "En un hospital com el nostre hi ha nens que vénen per coses tan senzilles com una operació de fimosi o una bronquiolitis, i que, per tant, podran anar-se'n a casa al cap de pocs dies, però també n'arriben amb una patologia molt greu que pot convertir-se en crònica." Per aquesta raó, els voluntaris han d'estar molt ben preparats: "El primer que demanem a un futur voluntari és si li agraden els nens i també els seus pares, però els recordem que allà els nens estan malalts. També els demanem que tinguin una capacitat de compromís, perquè ser voluntari no significa fer els horaris que vols i quan vols, sinó comprometre't amb la tasca que hauràs de complir." Quant a l'edat, hi ha un mínim i un màxim: "És difícil trobar una persona de menys de divuit anys que sigui prou madura per viure situacions de sofriment com les que es viuen a Sant Joan de Déu, i, en canvi, ens trobem amb gent de més de setanta que estan plètòriques d'energia i que és capaç de viure en pau les situacions de sofriment dels nens i les famílies, però per llei hem d'establir el màxim de setanta i el mínim en divuit." D'altra

banda, també és cert que l'Associació no encomana les tasques més dures als qui acaben d'arribar: "No volem encarregar a aquella persona una feina tan difícil que no solament la faci malament, sinó que a més en surti desmoralitzada. És per això que fem un seguiment dels nostres voluntaris i distribuïm les tasques en funció de les necessitats i de les persones que tenim." Un dels punts més importants a tenir en compte del voluntariat de l'Hospital de Sant Joan de Déu és el fet que treballen colze a colze amb els professionals "fins al punt que els voluntaris tenim veu en les sessions clíniques d'algunes especialitats, perquè sabem molt de la situació d'aquell nen i d'aquella família." Des de fa tres anys, a més, es porta a terme un programa en què un voluntari acompanya el nen fins al prequiròfan: "És un moment en què el nen està molt espantat i es tranquil·litza quan ens veu al seu costat. Els estudis que s'han fet demostren, a més, que des que portem a cap aquest programa el despertar dels nens és molt més tranquil." Els pares també ho agraeixen enormement. "També voldria destacar el suport que representa el voluntari per al professional. L'estress d'una infermera, per exemple, pot ser molt alt quan veu que té una mare plorant i que ella no pot estar-se al seu costat per consolar-la i acompanyar-la perquè té molts altres pacients que l'esperen. Aleshores és quan ens truca i ens demana que li enviï una voluntària que pugui estar-se al costat de la mare l'estona que faci falta. La nostra és una feina que pensem que dignifica el nen i la seva família, però també el professional i el mateix voluntari." L'Associació, a més, s'ha hagut d'anar readaptant als gustos dels nens de les diferents èpoques: "A un nen de l'any 2002 no li agraden els mateixos jocs ni els mateixos llibres que a un de l'any 1975, de manera que nosaltres hem de treballar perquè l'estada del nen a l'hospital sigui el menys traumàtica possible i que continuï jugant encara que estigui al llit." L'Hospital disposa també d'una sala de jocs amb monitors preparats per atendre les demandes dels nens: "Allà es relacionen amb altres nens i perden una estona de vista la família, cosa que també els va bé, perquè les hores en un hospital passen molt a poc a poc." Fins i tot hi ha dues fundacions que col·laboren amb l'Associació de Voluntaris: "Tenim la Fundació Il·lusions i la Pallapupes, que depenen del nostre departament. La primera fa realitat les il·lusions dels qui estan ingressats amb unes patologies molt concretes, i no es tracta d'il·lusions materials, sinó que es pot tractar d'aconseguir que un nen rebí la visita del seu jugador de futbol preferit. Pel que fa a Pallapupes, són uns pallassos hospitalaris que fan riure els nens i, a vegades, fins fan plorar d'emoció els grans." Alberta Parayre és també l'encarregada d'organitzar la diada més important per als nens i nenes de l'Hospital de Sant Joan de Déu, la nit de Reis: "Cada nen tindrà el seu lot de regals, que haurà estat preparat especialment per a ell tenint en compte la seva patologia, els seus gustos i la seva situació familiar. Sabem que hi ha nens per als quals els nostres reis seran els únics que tindran. També vull esmentar que no comprem cap regal, que tots ens arriben nous i donats per particulars o empreses que pensen cada any en nosaltres." "Penso que ser voluntari és un privilegi, i arriba un moment que ja no esperes les gràcies, sinó que les dones", afirma Alberta Parayre, que vol agrair a l'orde de Sant Joan de Déu, als voluntaris i a Déu "haver pogut tenir una feina tan enriquidora com aquesta."